

INFORMATIEBLAD MINERALENCONCENTRAAT

Op 21 april 2009 heeft minister Verburg in Heeten het formele startsein gegeven voor de pilots mineralenconcentraten ook wel kunstmestvervangers genoemd. Met deze informatiebrief willen wij u informeren over welke activiteiten worden uitgevoerd in het kader van deze pilots, wat het doel is en wat er de komende jaren te gebeuren staat. Tevens vindt u in deze nieuwsbrief namen van contactpersonen.

Achtergrond

Sinds de jaren zestig is de (intensieve) veehouderij in Nederland flink gegroeid. Met deze groei ontstond een productie aan dierlijke mest die groter is dan landbouwgronden in Nederland vanuit milieukundig oogpunt kunnen verdragen. Met de invoering van de mestwetgeving werd het overschot aan dierlijke mest steeds meer voelbaar op de mestmarkt. Hoge afzetkosten waren het gevolg. Mestbe- en verwerking kwamen steeds meer in beeld om dit mestoverschot binnen andere landbouwsectoren of buiten de landbouw verantwoord te kunnen plaatsen. Als gevolg van de huidige bemestingsnormen (gebruiksnormen) voor dierlijke mest wordt de stikstofbehoefte van gewassen veelal gedekt door naast dierlijke mest ook kunstmest te gebruiken.

Pilots

De bedrijven die deelnemen aan de pilots maken een mineralenconcentraat uit dierlijke mest dat naar verwachting gelijkwaardig is aan kunstmest, maar dat volgens de letter van de EU Nitraatrichtlijn niet als zodanig aangemerkt wordt. Het landbouwbedrijfsleven en LNV/VROM onderzoeken of dit mineralenconcentraat erkend kan worden als kunstmeststof. Dit past niet alleen in het streven om tot een verantwoorde afzet van dierlijke meststoffen te komen, maar is ook ingestoken vanuit het streven om mineralenkringlopen verder te sluiten en bij te dragen aan vermindering van emissies van broeikasgassen. Nederland heeft van de Europese Commissie toestemming gekregen om gedurende twee jaar (2009 en 2010) in grootschalige pilots te onderzoeken of mineralenconcentraat als kunstmest kan worden gebruikt (zie kader). In de pilots worden zowel de landbouwkundige als milieukundige aspecten onderzocht van gebruik van mineralenconcentraat.

Doel

De pilots hebben tot doel om een gedegen (technisch) dossier op te bouwen voor het mineralenconcentraat waarmee de landbouwkundige werking en de gevolgen voor het milieu in beeld worden gebracht. Met dit dossier Nederland de discussie aangaan met de Europese Commissie om het mineralenconcentraat erkend te krijgen als vloeibare kunstmeststof in Europees verband, danwel als lidstaat de mogelijkheid te krijgen dit op nationaal niveau te mogen regelen. Hierbij is het uitgangspunt dat het concentraat als kunstmest wordt erkend en boven op de gebruiksnormen voor dierlijke mest uit de Nitraatrichtlijn, maar binnen de totale gebruiksnormen, toegepast mag worden.

Producenten en gebruikers

Bij de pilots kennen we producenten (productie van mineralenconcentraat) en gebruikers (akkerbouwers en veehouders die het mineralenconcentraat als meststof gebruiken). Minister Verburg heeft in twee rondes in totaal acht verzoeken van producenten om deel te nemen aan de pilots gehonoreerd. Beide groepen voldoen aan allerlei voorwaarden die u terug kunt vinden op het LNV-loket. Tevens dienen de producenten in bezit te zijn van alle relevante vergunningen voor de installatie. Hiernaast is een meer algemeen processchema van de verschillende installaties te vinden.

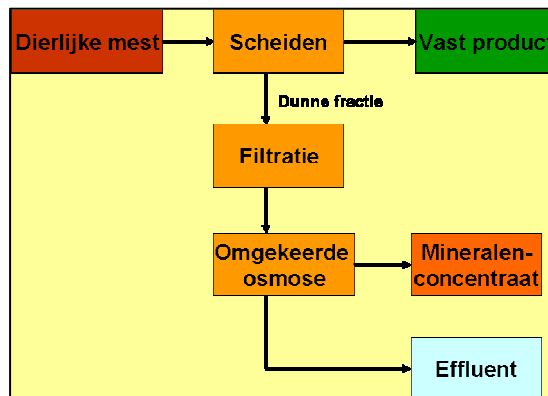

Onderzoek

In het kader van de pilots lopen de volgende onderzoeken:

1. Monitoring mestverwerking.
Procesbeschrijving mestverwerkingsinstallaties en chemische analyses van alle productstromen van de betreffende verwerkingsinstallaties.
2. Toetsing landbouwkundige en milieukundige effecten.
Middels veldproeven, laboratoriumproeven en demonstratie worden de landbouwkundige en milieukundige effecten van het mineralenconcentraat en o.a. de dikke fractie vergeleken met onbewerkte mest en kunstmest.
3. Gebruikerservaringen en economische analyse.
Wie zijn de eindgebruikers, in welke gewassen wordt het mineralenconcentraat ingezet en hoe wordt dit ingezet?
Hoe liggen de kosten en baten van de verschillende installaties?
4. Levenscyclusanalyse
Aan de hand van een ketenanalyse worden de milieugevolgen van de productie en het gebruik van het mineralenconcentraat vergeleken met het gebruik van ongehandelde mest en kunstmestgebruik.
5. Emissies installaties
Eind 2009 wordt besloten of er nog gemeten gaat worden aan de emissies van de verschillende installaties.

Het algemene principe bestaat uit de invoer van dierlijke mest (soms digestaat indien er sprake is van een covergistinginstallatie), waarna er na een aantal technische bewerkingen een vast product, mineralenconcentraat en effluent ontstaan. Het vaste product kan als fosfaatrijke meststof met een hoog organische stofgehalte worden gebruikt, het mineralenconcentraat als vloeibare stikstof- en kaliummeststof en het effluent kan worden geloosd op oppervlaktewater of riolering, mits het voldoet aan de hiervoor gestelde eisen.

Osmose-installatie

Gebruikers (vooral akkerbouwers/veehouders) kunnen zich continu aanmelden via eerder genoemd LNV-loket. Voor het gebruik van het mineralenconcentraat zijn in principe dezelfde regels van toepassing als voor onbewerkte dierlijke mest ten aanzien van gebruik, handel en vervoer, behalve dat het concentraat als kunstmest boven de norm van dierlijke mest kan worden toegediend. Deels zijn er additionele eisen aan gebruik van het concentraten in verband met het onderzoek (o.a. opslag, bemonstering, administratie).

Organisatie en financiering

Voor de pilots, het onderzoek en allerlei gerelateerde zaken is een project opgezet onder de gezamenlijke regie van het ministerie van LNV, VROM, ZLTO en NVV. De financiering vindt plaats door:

- het productschap Zuivel;
- het productschap Vee en Vlees;
- het ministerie van LNV;
- het ministerie van VROM.

Nadere info

Aanvullende algemene informatie over het project is krijgen bij de projectleider:

[Gerard Keurentjes \(Min. LNV\)](#)

tel: 06-48130894

Informatie ten aanzien van de verschillende onderzoeken die door WUR worden uitgevoerd is te krijgen bij de onderzoekscoördinator.

[Gerard Velthof \(Alterra\)](#)

tel: 0317-486503

Volgende nieuwsbrief begin 2010 met de eerste tussenresultaten.